

Kiválasztott Isten minket, mert szeret

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk a Thesszalonikiakhoz írott második levél 2. fejezetében a 13. versztől a 17. versig a következőképpen:

Mi pedig hálával tartozunk Istennek mindenkor értetek, testvéreim, akiket szeret az Úr, mert kiválasztott titeket Isten kezdettől fogva az üdvösségre, a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit által. Erre hívott el titeket a mi evangéliumunk által, hogy így részesüljete a mi Urunk Jézus Krisztus dicsőségében. Ezért tehát, testvéreim, álljatok szilárdan, és ragaszkodjatok azokhoz a hagyományokhoz, amelyeket akár beszédünkől, akár levelünkől tanultatok. Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, vigasztalja meg a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden jó cselekedetben és beszédben.

Urunk, te meg nem változol. Adj nekünk állhatatosságot a te igéddel! Ámen.

Kedves Testvéreim!

Kiválasztott minket Isten, mert szeret. Az egész életünket bearanyozó, megváltoztató hír ez – úgy elsöre... Azután jönnek a kérdőjelek. Nem is nekünk szól ez a gyönyörűsége üzenet az igeszakaszunkban, hanem a thesszaloniki gyülekezet tagjainak. Hogy is van ez akkor? Őket kiválasztotta Isten kezdettől fogva – és minket esetleg nem? Miért pont őket? Mi az, hogy minket nem!? És mi az, hogy kezdettől fogva? Még nem is léteztek, már ki voltak választva? Akkor hogyan jön ide „a Lélek megszentelő munkája” és az „igazságba vetett hit által” az igeszakaszunkban? Számít a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit valamit – vagy nem?? No meg aztán: mire is voltak kiválasztva? Az üdvösségre – hangzik a válasz az igeszakaszban. No, igen... De az az üdvösség, az itt és most, ebben a földi életben mit is jelent? Jót? Rosszat? Örömet? Szenvedést? És mi is az üdvösség általában? Sorolhatnánk még a kérdéseket ezzel kapcsolatban... Milyen bonyolult lett az, ami elsöre milyen szép volt: Kiválasztott minket Isten, mert szeret.

Ma a Biblia vasárnapja van. Holnap a Reformáció ünnepe lesz. Nem véletlen, hogy egymás mellett van a kettő, hiszen Luther Márton egyik reformátori alaptézise a Sola Scriptura elv volt, amely a Szentírás eredeti tisztaságának a fényében gondolja át és ragadja meg Isten igéjének üzenetét.

Hogyan tudjuk felfejteni az előző kérdéshalmazt a Szentírást forgatva? Maga az igeszakaszunk is rögtön igen talányos lesz. A „kiválasztott titeket Isten kezdettől fogva” részben ugyanis a „kezdettől fogva” úgy is írható a görög eredetiben, hogy „ap archés” és úgy is, hogy „aparchén”. Ez a részlet bizonyos ősi kéziratokban így, másokban meg úgy szerepel. Most ne szidjuk az álmos (vagy éhes) szerzeteseket, akik bakikat másoltak az ősi szövegbe, mert ezzel már nem tudunk mit kezdeni. Inkább örvendezzünk annak a jelentésgazdagságnak, ami így előállt. Ugyanis az első olvasat, az „ap archés” a fordításunk „kezdettől fogva” értelmezésének felel meg. A második olvasat, az „aparchén” ennél jóval egyszerűbb értelmű: első termést jelent, azaz a mondatrész így fordítva azt jelenti, hogy a thesszalonikiak az egyik első gyülekezet voltak a kereszténységben (és a legelső Európában). Mennyivel könnyebb ez a második értelmezés! Miért nem ezt fogadta el a fordításunk vajon? Mert Pál apostol számos más levelében a „kezdettől fogva” való kiválasztás egyértelműen megfogalmazódik.

Idézzük fel a Rómaiakhoz írott levél erről szóló szakaszát: „Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, -- azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott. Mert akiket eleve kiválasztott, azokat eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez, hogy ő sok testvér között legyen elsőszülött. Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette” (8,28-30). Isten választása az első. Ez a választás örök elhatározás, meg nem változik.

No, itt kezdetünk el végképp összezavarodni... Ha Isten választása eleve elrendelt (ezt hívjuk predestinációnak), akkor mindegy, hogy én itt mit teszek ezen a földön? Az üdvösségem mindenhogyan tuti? Sőt! Ha Isten választása eleve elrendelt és örök, akkor mindegy, hogy Jézus meghalt-e a kereszten vagy sem? Egyre nagyobb zavarban vagyunk... Hogyan lehet innen kikecmeregni? Isten nem a mi földi értelemben vett, lineáris időnkben létezik. Isten egyszerre van a teremtés előtt, ma és az utolsó ítélet után. Isten egyben lát mindent, egyben tud mindent, és egyben befolyásol mindent, az alfát is és az ómegát is, mind. Jézus Krisztus és a Szentlélek léte is ilyen. Léteztek a teremtés előtt, és egyben látnak mindent. Így már érthetővé válik, hogy Isten (mind a keresztet, mind minket a mi időnkben megelőzve) Jézus kereszttáldozata miatt választ ki minket az üdvösségre – és nem a saját érdemeink miatt.

Érthetővé válik az igeszakaszunk záradéka is, hogy Isten kiválasztása „a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit által” történik. Azaz: nem független tőlünk, a mi saját életünktől Isten kiválasztása. A kiválasztásunk azon áll vagy bukik, hogy hiszünk-e az igazságban (ami az isteni igazság, az alétheia), azaz hiszünk-e Krisztus megváltó kegyelmében, és el tudjuk-e fogadni ezt a saját életünkben?

A kiválasztást ugyanis vissza is lehet utasítani. Az oltár előtt felolvasott ige erre hoz egy példát. Amikor a vendégek a királyi menyegzőbe megérkeztek, a háznép adta fel rájuk a menyegzői ruhát. Ez egy palást volt, amely elfedte az út porával belepett, mindenféle addigi ruhájukat. Azaz az oltár előtt felolvasott igénkben az az ember, aki nem volt menyegzői ruhába öltözve, nem fogadta el a meghívó, a király által adott ruhát. EZÉRT kötözték meg kezét-lábát, és ezért vetették ki a külső sötétségre. A menyegzői ruhát el nem fogadó ember, a kegyelmet, a kiválasztást magát, Krisztus kereszttáldozatát nem fogadta el. Saját magában bízott, a saját gúnyjában. „*Jó leszek én a saját ruhámban is a királynak. Elég jó vagyok én ahhoz!*” Hát nem... Önmagunkban nem vagyunk elég jók semmihez sem. Bűnös emberként rá vagyunk szorulva a kegyelemre.

Itt válik érthetővé az oltár előtt felolvasott ige befejezése, hogy „sokan vannak az elhívottak, de kevesen a választottak”. Kevesen fogadják el a kegyelmet. Miért nem fogadjuk el a kegyelmet? Hiszen ingyen van! Azért, mert ehhez le kell mondanunk arról, hogy a saját ruhánkban maradjunk. Féltjük ezt a mi saját ruhánkat, saját egyéniségünket. Nem akarunk feladni belőle semmit. Igenám! De ez a „saját ruhánk”, ez bűnökkel szennyezett. A király, Jézus Krisztus és Isten közelében pedig nem maradhat meg a bűn! A kegyelem úgy tölt be minket, hogy – eltörli a bűneinket. Az új, menyegzői ruhánk patyolatfehér lesz. Petty-mentes. A bűneink eltörlése után nem maradhatunk ugyanazok az emberek, mint akik előtte voltunk!

Kiválasztott Isten minket, mert szeret. Ugye kezdjük már megérteni azt, hogy micsoda ereje, micsoda mélysége és micsoda mindannyiunkat belefoglaló lehetősége van ennek a kiválasztottságnak és Isten irányunkba áradó, meg nem változtatható szeretetének? És ugye

kezdjük már megérteni azt is, hogy mennyire elszalasztható ez a lehetőség? Megéreztek azt is ugye, hogyha nem fogadjuk el a király menyegzői ruháját, akkor nemcsak hogy menyegző nem lesz, hanem sötétség lesz?

Döntsünk jól. Fogadjuk el a menyegzői ruhát! Fogadjuk el Krisztus kegyelmét!

Tételezzük fel, hogy ez már megtörtént. Elfogadtuk a megváltást, a kegyelmet. Most jön a következő kérdés. Hogyan járunk a világban, hogy megmaradjunk ebben a kegyelemben? Hogyan nem lesz újra mocskos az a menyegzői ruha? Vagy a még meg nem válaszolt indító kérdéseinkre visszatérve: rendben; megkaptuk és elfogadtuk az üdvösséget. Értjük már, hogy ehhez az elfogadáshoz kell a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit. De az üdvösség, az itt és most, ebben a földi életben mit is jelent? Jót? Rosszat? Örömet? Szenvedést?

Mit tanácsol Pál? „Álljatok szilárdan, és ragaszkodjatok ... a hagyományokhoz”. No ezt megkaptuk... Pont egy egyetemi istentiszteletre való üzenet. Srácok! Csak semmi ugrabugrálás, semmi újítás, semmi lazaság! Álljatok szilárdan, és ragaszkodjatok a hagyományokhoz! Kész, vége. Hogyan kell ezt érteni? A hagyomány szó itt nem a nagymamák és nagypapák eltűnt világa. A hagyomány nem a k-und-k (kaiserliche und königliche) monarchikus, ferencjózsefi békéje. Nem is a népi hagyomány szöttesei, vagy népzeneje. És nem is a „magyar vagyok, magyarnak születtem, magyar a csillagos ég is felettem” nagy nemzeti romantikája.

A hagyomány Pál apostol levelének eredeti görög szava szerint áthagyományozódás. Azaz a tanítás, az evangélium tiszta átadása. „Azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam” (1Kor 15,3) vagy „Én az Úrtól vettem, amit átadtam nektek” (1Kor 11,23) -- írja Pál a korinthusiaknak a tanításról és az úrvacsoráról. Az evangélium lényegét a János szerinti evangélium így fogalmazza meg: „Ezek pedig azért írtattak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.” (Jn 20,31) A hagyomány tehát, amihez sziklaszilárdan ragaszkodnunk kell, nem más, mint Krisztus maga. A Krisztusba kell belekapaszkodnunk mindkét kezünkkel. Csak ekkor maradhatunk meg a világ zűrzavarában. Mi segít nekünk ebben a belekapaszkodásban? Krisztus maga: hogy itt van velünk, mint Isten megtestesült igéje, az evangélium tisztasága, mint az úrvacsora, és mint a Szentlélek ereje.

Milyen szép, hogy éppen ez az igeszakasz a Biblia vasárnapjának és a reformáció ünnepe előestéjének az igéje! Arra figyelmeztet minket, hogy vissza kell térnünk a gyökerekhez. A szőlővesszőktől a szőlőtőhöz, magához Krisztushoz. A tiszta tanításhoz. A Szentírás csorbítatlan szövegéhez. És Krisztussal eltelve, belőle indulva a Szentlélek segítségével értelmeznünk kell a Szentírást magunknak. – Ezt tesszük éppen most, közösen.

Vegyük azt észre, hogy nekünk is van feladatunk ebben az áthagyományozódásban! Miután elfogadtam a kegyelmet, a menyegzői ruhát, adjam át ezt másoknak. Tisztán adjam át: úgy ahogyan kaptam. Nem átszínezve, átalakítva, némely részét kidobva, másokat hozzátoldva. Hűségesen adjam át. A Krisztushoz való hűséggel. Az Ő állandó hűségét csak így, tisztán, csorbítatlanul lehet megmutatni másoknak. Különben sérül, és amit megmutatunk, az már nem érték lesz, hanem szemét. Krisztus a Teljesség. Ha elveszünk 1%-ot ebből a Teljességből, akkor nem a 99%-os teljességet adjuk át, hanem a Beteljesületlenséget adjuk át. A betelje-sületlenség pedig bizony sületlenség – és nem Urunk kenyere.

Az egyik korábbi (történetesen: férfi) igehirdető azt írta erről az igeszakaszcól, hogy a szilárdság, az állhatatosság „férfias kereszténység”. Én vitatkoznék ezzel. Szerintem legalább annyira nőies kereszténység is ez, mint amennyire férfias. Gondoljunk vissza arra, hogy kik tanítottak meg minket az első imádságra? Apukák? Nem: az esetek többségében anyukák, vagy nagymamák. Kik mentek először Jézus sírjához, és kik fedezték fel először a feltámadást? Az apostolok? Nem. A nők. A hitben való szilárdság legalább annyira nőies tulajdonság, mint amennyire férfias.

Mi mindenben kell szilárdaknak maradnunk a tanítás tisztaságának az őrzése mellett? Abban, hogy Jézus mellett maradjunk, és ne vesszünk el a világ forgatagában. Olyan kényelmes megtenni az utóbbi... Olyan kényelmes igent mondani minden jó ajánlatra. Olyan kényelmes belesimulni abba, ami a mi környezetünk. Ha semmi köze Jézushoz, akkor abba. Ahogyan Goethe írta kétszáz évvel ezelőtt: „Oly jó kellemes társaságban, sörözgetve, a folyón lesikló hajókat nézegetve elbeszélgetni a messzi Törökország háborús híreiről.” Mennyire ugyanez a helyzet ma is. Csak Ukrajnát kell behelyettesíteni Törökország helyett... Ha Jézus mellett maradunk, akkor átérezzük a szenvedést. Ha messze van, akkor is.

Kiválasztott Isten minket, mert szeret. Elfogadtuk tőle a menyegzői ruhát, és megtisztultunk a bűneinktől Jézus keresztáldozata által. Nemcsak elhívtak, hanem választottak is lettünk – akár nők, akár férfiak vagyunk. Megértettük Urunk, Jézus Krisztus lényegét: hogy Ő értünk és velünk volt van és lesz: életével, halálával és feltámadásával. Megtartjuk azt, hogy a mi életünkben a Krisztus az első. Ezért és ettől maradunk szilárdak a világ zűrzavarában. Átadjuk mindezt másoknak is. Tisztán és teljesen. Úgy, ahogyan mi is kaptuk. És akkor, Kedves Testvéreim, akkor: a mi Urunk Jézus Krisztus – és Isten, a mi Atyánk, aki szeret minket – kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékoz meg minket, és megerősít minket minden jó cselekedetben és beszédben.

Kiválasztott Isten minket, mert szeret. Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! (Ézs 43,1) Ámen.